

vam ter vselej oddal za narodne kandidate svoj glas: smemo pač vsi posvetni in duhovni ob njegovi gomili zaklicati: Blag mu spomin, naj počiva v miru!

— n.

„Matica Slovenska“ je imela dné 8. aprila v Ljubljani za leto 1884. svoj občni zbor, ki je bil imeniten zlasti zategadelj, ker mu je odbor predložil statistični pregled o društvenem premoženji, o njegovi porabi in o številu društvenih udov od l. 1865—1884. Konec leta 1884. je imelo društvo premoženja 51.440 gld. 30 kr., in to 41.840 gld. 30 kr. v gotovini in 9600 gld. v obligacijah. Udov ima društvo: 6 častnih, 325 ustanovnikov in 1078 letnikov, skupaj tedaj 1409. Pri občnem zboru smo zvedeli, da je odbor zadnja leta (od 1870. do 1884.) porabil zlasti za šolske knjige, 10.328 gld. 59 kr. več, nego bi bil po pravilih smel porabiti in da je ta denar vzel na posodo pri društveni glavnici. Sicer ta denar nikakor ni izgubljen, ker je „Matica“ zanj izdala mnogo knjig in to več takih, ki so jih šole nujno potrebovale. Te knjige se zdaj počasi razprodajajo in narejeni dolg se plačuje s strženim denarjem. Na predlog g. J. Hribarja so se odobrile svote, katere je „Matica“ izdala za knjige, naredivši dolg pri svoji glavnici, in naročilo se je odboru, naj v prihodnje ohrani glavnico nedotakneno in za izdavanje knjig porablja samó tiste novce, ki so za to opredeljeni; za izdavanje šolskih knjig pa naj odbor prosi podpore pri deželnem zboru. — O razgovoru, katerega je prouzročilo zanimivo tajnikovo poročilo, ne bomo poročali, ker je bila ta debata v obče v besede pravem pomenu — neslana in deloma celó nedostojna. Taka neplodna debata utruja zbor, mnogo društvenikov odide in za njimi poberó šila in kopita navadno tudi razni gg. govorniki, ko so zdeklamovali svoje govore, in zbor postane nesklepčen, predno pride do najvažnejših točk dnevnega reda, kakor se je to zgodilo zadnjič. Gospóda, ako vam je res kaj ležeče na Matici in njenem razcvitu, pustite take otročarije, nedostojne resnih mož! — „Matica“ ima v oskrbi tudi novce, nabrane za Vodnikov (4981 gld. 46 kr.), Costov (1027 gld. 88 kr.) in Vilharjev spomenik (290 gld. 4 kr.). Ant. Tomšičeva ustanova znaša 1350 gld. 7 kr. — V odbor so bili izvoljeni gg.: Jos. Marn, A. Praprotnik, M. Cigale, P. Grasselli, dr. J. Šust, M. Vodušek, dr. Fr. Lampe, A. Einspieler in Fr. Levec.

Slike v deželnem muzeji „Rudolphinum“ v Ljubljani, ki bodo krasile vestibul, izročil je deželni odbor slovenskima slikarjema bratoma Janezu in Juriju Šubicu. Ker živita obadva na tujem — prvi na Nemškem, drugi v Parizu, opustila se je prvotna misel, napraviti fresko-slike. Delala bosta na platno in le malenkosti takoj na zid. Projektovanih je devet velikih slik (med njimi pet, ki merijo 3.5 + 2.5 m); predstavljale bodo prirodo pisje, umetnost, umetniško zgodovino in zgodovino. Odbor je prepustil umetnikoma, zbrati si primernih predmetov v omenjenem krogu. — Pogajanje se je bilo že razrušilo, ker je bil odbor zavoljo sklepa deželnega zbora zavezan, ponuditi jako malenkostno vsoto (čujemo, da samó blizu 600 gld.) za vseh devet velikih slik. Pozneje pa se je uvidelo, da se za to vsoto pač ne more napraviti delo, ki bi se količkaj dvigalo nad mejo navadnega sobnega slikarstva in zaradi tega so tóliko pridejali, da bode umetnikoma vsaj mogoče, delo pričeti. — Čitateljem svojim bomo ob priliki poročali natančneje o slikah.

„Pisateljsko podporno društvo.“ Na poziv g. dr. Jos. Vošnjaka se je dné 8. aprila sešlo v Ljubljani več slovenskih pisateljev, da bi se pomenili, kako bi se znova dalo oživiti l. 1872. osnovano „slovensko pisateljsko društvo“. Na predlog g. notarja L. Svetca in Fr. Leyca si je društvo pridelo imé „pisa-

teljsko podporno društvo“, in glavni namen mu bode, podpirati slovenske pisatelje z denarno pomočjo ter s tem pospeševati slovensko literarno delavnost; tudi mnogi drugi paragrafi pravilom starega društva so se bistveno preuredili. Člani so mu ustanovniki, pravi, podporni in častni. Ustanovnik postane, kdor plača 50 gld. skupaj, ali pa v petih letnih obrokih. Pravi član more biti samó slovenski pisatelj, kateri je pisal ali piše za tisk v slovenščini, naj stanuje kjer koli, in kateri plačuje po 3 gld. na leto. Podpornik društva je vsak, kdor plačuje na leto po 2 gld. Društvo vodi odbor, sestavljen iz predsednika in 6 odbornikov, ki morajo vsi stanovati v Ljubljani ali v nje obližji. Odbor se je volil še po starih pravilih in izvoljeni so bili: za predsednika dr. Jos. Vošnjak, za njegovega namestnika Fr. Levec, za tajnika prof. And. Senekovič, za blagajnika Vaso Petričič in za odbornike: dr. H. Dolenec, Ivan Hribar, prof. M. Pletteršnik, prof. A. Raič in dr. Ivan Tavčar. Ta začasni odbor je nova pravila te dni vložil pri c. kr. deželni vladi kranjski, da jih potrdi. Doslé je društvu pristopilo 30 pravih in 51 podpornih članov.

Razne novice. G. Jan. Lego v Pragi je bil v občnem zboru „Matice Slovenske“ dné 8. aprila t. l. izvoljen za častnega člana zaradi obilnih svojih zaslug za društvo. — Vinko Potočin na Zidanem Mostu je v svoji oporoki volil 500 gld. „Matici Slovenski“. — G. Fr. Levstik je v ljubljanski licejalni knjižnici med knjigami Kopitarjevimi našel podobo slovenskega pisatelja o. Marka Pohlina. — G. Simon Rutar, c. kr. gimn. profesor v Spletu, imenovan je za dopisujočega člana c. kr. osrednje komisije za ohranitev starih stavbinskih spomenikov na Dunaji. — G. A. Funtek je na slovenski jezik preložil Baumbachovega „Zlatoroga“. Knjigo izdá Bamberg. — V „Slovanskem Sborniku“ (št. 5) priobčuje B. Popelka članek „Sigmund svob. pan Zois, mecenaš slovensky.“ Spis je posnet po Kopitarjevi avtobiografiji.

Novi grobovi. — Sredi januarija meseca je pokosila v Moskvi bridka smrt načelnika ruskih arhajalogov, Aleksėja Sergějeviča Uvarova. — Družina Uvarovlja je v ruski povestnici jako znana; kakor kaže že ime, izvora je tatarskega. Za kneza Vasilja Dmitrijeviča (1389—1402) prešel je prednik Uvar iz zlate horde na rusko stran ter bil uplenjen. Tudi oče našega pokojnika, Sergěj, odlikoval se je v ruski književnosti ter je bil več časa minister in predsednik peterburške akademije znanosti. Mnogo je storil za narodno šolstvo; ustanovil je univerzo v Kijevu, mnogo muzejev, knjižnic in drugih znanstvenih in občekoristnih naprav. Sin njegov, Aleksěj, porojen l. 1828., bil je očetu svojemu ves podoben. Ko dovrši studije svoje v Peterburgu, odide v Berlin in za mejo, kjer je obiskaval še razna vseučilišča. Kakor oče, stopi potem v službo pri ministerstvu inostranih stvari. L. 1853. je bil poslan v carjevo pisarno. Za krimske vojske je vodil „opolčenje“ svojih kmetov. Potem prestopi zopet v carjevo pisarno, kjer ostane do l. 1856., tedaj je imenovan za adjutanta guvernerju moskovskega okraja; l. 1858. pa postane član komisije za zidanje velike moskovske cerkve Odrešenikove v spomin, kako se je ruska zemlja rešila Napoleona. Že 1848. l. je počel v južni Rusiji izkopavati in zbirati starine; najbolj pa se je povzdignilo njegovo delovanje, ko se je v Moskvi ustanovilo arhajaloško društvo. Izmed njegovih del so posebno znamenita tista, ki se tičejo starin v južni Rusiji ob Črnem morji, potem naroda Merskega, ki je bival v jaroslavski in vladimirski guberniji. L. 1881. je izdal „rusko starinoslovje“, ki je posebno za „kameniti vek“ znamenito delo. Predsednik moskovskega arhajaloškega društva je ustanovil časopis „Drevnosti“ in skrbel posebno za arhajaloške kon-